

*Центральноукраїнський державний педагогічний університет імені
Володимира Винниченка*

Форостовська Тетяна, Тихонова Анастасія

ДЕЯКІ АКСІОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ «ПРИРОДНИЧІ НАУКИ»

Сучасна Україна перебуває у стані соціокультурної трансформації та інтеграції в європейський освітній простір. Безперечним фактом є те, що освіта є шляхом створення людської спільності. Побудова освітнього процесу на засадах гуманізму та гуманітаризму є необхідною умовою сьогодення.

Одне з глобальних завдань сучасної школи полягає у сприянні набуттю особистісного аксіологічного сенсу знань. На нашу думку, одним з найбільш дієвих засобів введення гуманістичної складової у навчальний процес під час вивчення дисципліни «Природничі науки» є використання гуманістично-орієнтованих навчальних задач. Гуманістично-орієнтовані навчальні задачі - задачі, котрі окрім предметних знань мають додаткову інформацію, що відображає різні аспекти життєдіяльності людини [1, с. 64]. Ми вважаємо, що такі задачі повинні відповідати основним принципам функціонування особистісно-зорієнтованих виховних принципів: принципу цілеспрямованого створення емоційно-збагачених виховних завдань, принципу співпереживання, принципу особистісно-розвиваючого спілкування, принципу аналізу ситуацій. Гуманістично-зорієнтовані задачі встановлюють зв'язок між знаннями та емоційним сприйняттям на основі особистісного осмислення конкретної ситуації, встановлюють єдність інтелектуального й емоційного, що проявляється у різних життєвих ситуаціях. Унікальність хімії як науки полягає в тому, що вона пов'язана з багатьма сторонами життя та діяльності людини, не опосередковано, а безпосередньо, що дає можливість введення гуманістичних положень на будь-якому етапі вивчення хімії.

Гуманістично-зорієнтовані задачі є розширеним варіантом навчальних задач. Їм притаманні всі функції, які виконуються звичайними навчальними задачами з хімії, а саме освітні, виховні та розвиваючі. Задачі гуманістичної спрямованості мають свої специфічні особливості, які надають задачам аксіологічного спрямування. Ми вважаємо, що ці задачі посилюють мотивацію до пізнання світу, вчать знаходити виходи з різноманітних ситуацій, сприяють розширенню світогляду учня, забезпечують зв'язок знань різних наук, є складовою у формуванні єдиної наукової картини світу. Тобто задачі гуманістичного змісту виконують кілька функцій одночасно і ефективно впливають на формування особистості. За змістом задач гуманістичного спрямування виділяємо задачі загальноосвітнього, ужиткового та екологічного змісту. Задачі загальноосвітнього змісту містять інформацію, яка розширює світогляд особистості, підвищує їх рівень культури. Гуманістично-зорієнтовані задачі ужиткового змісту містять дані потрібні у повсякденному житті та надають аксіологічний характер хімічним знанням.

Таким чином, аксіологічний підхід під час вивчення дисципліни «Природничі науки» передбачає формування в учнів системи ціннісних орієнтацій, які спрямовують інтереси і прагнення особистості, індивідуальні

переваги, мотивують діяльність і визначають рівень готовності учнів до реалізації життєвих і професійних планів.

СПИСОК ДЖЕРЕЛ

1. Фадеев, Г.Н. Интегративно-аксиологический подход при обучении химии в нехимическом вузе / Г.Н. Фадеев, С.А. Матакова // Современные тенденции развития химического образования: интеграционные процессы: сборник; под общ. ред. акад. В.В. Лунина. – М.: Изд-во Моск. Ун-та, 2008. – С. 60–69.